

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7Co/125/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5315209144
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Kotrčová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2021:5315209144.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Kotrčovej a členov senátu Mgr. Františka Dulačku a Mgr. Márie Kašíkovej, v spore vedenom na návrh žalobcu: P. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. A. O. XXX, proti žalovanému: Všeobecná zdravotná poisťovňa, a.s., Bratislava, Panónska cesta 2, 851 04 Bratislava - mestská časť Petržalka, IČO: 35 937 874, o zaplatenie 35 000,- eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Čadca č.k. 9C/291/2015-80 zo dňa 18.08.2021, takto

r o z h o d o l :

Uznesenie prvoinštančného súdu o odmietnutí podania žalobcu z r u š u j e .

Zmenu žaloby n e p r i p ú š ť a .

Žalobu z a m i e t a .

Žalovanému voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

1. Rozsudkom zo dňa 4. apríla 2019 prvoinštančný súd žalobu žalobcu zamietol, žalovanému vo vzťahu k žalobcovi nárok na náhradu trov konania nepriznal. Poukázal na právnu úpravu vyplývajúcu z príslušných ustanovení zák.č. 514/2003 Z.z., § 11, § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 255 ods. 1 CSP. Uviedol, že v konaní, predmetom ktorého je nárok na náhradu ujmy z tvrdeného nesprávneho úradného postupu podľa zák.č. 514/2003 Z.z., je pasívna legitímácia vymedzená v § 3 v spojení s § 4 cit. zákona, pričom za orgán verejnej moci je podľa § 3 ods. 1 písm. d) zák.č. 514/2003 Z.z. štát, v mene ktorého v zmysle § 4 ods. 1 písm. d) zákona koná príslušné ministerstvo, resp. iný príslušný ústredný orgán štátnej správy. V súdenom spore žalobca v zmysle svojich skutkových tvrdení namieta úradný postup žalovaného, avšak štát ako strana sporu nevystupuje, ani zo žiadneho z obsiahnutých skutkových tvrdení v žalobe nevyplýva, že žaloba smeruje voči štátu. Žalovanému, ktorým je v danom prípade Všeobecná zdravotná poisťovňa, a.s., pasívna vecná legitímácia v zmysle § 3 ods. 1 písm. d) v spojení s § 4 ods. 1 písm. d) zák.č. 514/2003 Z.z. nesvedčí. Zároveň nebolo preukázané ani predbežné prejednanie nároku tvoriaceho predmet daného súdneho konania s orgánom príslušným na jeho prerokovanie podľa § 4 ods. 1 písm. d) v spojitosti s § 16 cit. zákona a túto skutočnosť nepreukazuje ani list žalobcu zo dňa 12.02.2014, nakoľko z neho nevyplýva ani predbežné prerokovanie nároku v rozsahu, ako je uplatnený v predmetnom súdnom konaní. V predmetnom liste si žalobca uplatňuje vrátenie súm, ktoré mu boli stiahnuté z dôchodku, v danom súdnom konaní sa domáha nároku na zaplatenie nemajetkovej ujmy vo výške 35 000,- eur. Ani exekučné tituly, na základe ktorých prebieha exekučné konanie, nie je možné považovať za nesprávny úradný postup v zmysle poukazovaného zákona č. 514/2003 Z.z.. Navyiac, žalobca v žalobe ani nekonkretizoval rozhodnutia žalovaného, ktorým mu bola uložená povinnosť plniť žalovanému nedoplatky na poistnom. Pokiaľ žalobca s takýmto rozhodnutím

nesúhlasí, nie je možné rozhodnutie ako také považovať za nesprávny úradný postup. Žalobca v konaní netvrdil, ani nepreukázal, že by sa vo vzťahu k rozhodnutiam žalovaného, s ktorými nesúhlasí, bránil v riadnom inštančnom postupe, že by boli takéto rozhodnutia žalovaného zrušené, príp. vyhlásené za nezákonné, a teda aj sumy, ktoré boli „zrazené“ za účelom vykonania týchto rozhodnutí, „zrazené“ bez právneho dôvodu. Navyiac, otázku nezákonnosti predmetných rozhodnutí nie je možné posudzovať ako otázku predbežnú. O nároku na náhradu trov konania rozhodol s poukazom na ust. § 255 ods. 1 CSP a úspech žalovaného v spore, ktorý však nárok na náhradu trov neuplatnil.

2. Proti rozsudku prvoinštančného súdu v zákonnej lehote doručil odvolanie žalobca. Uviedol, že žalovaný nepreukázal, že eviduje vo vzťahu k žalobcovi titulom nedoplatkov nejaké dlhy. Upozornil Sociálnu poisťovňu, ako i Okresný súd v Čadci na zákon č. 439/2004, zákon č. 461/2003, kde sú stanovené podmienky, kedy je povinný živnostník platiť poisťné. Podľa jeho daňových priznaní nevytvoril taký zisk, kde by mu na tomto základe vypočítala Sociálna poisťovňa, aké odvody má mesačne platiť. Praktiky žalovaného sú jasné, predloží súpis nedoplatkov vyššiemu súdnemu úradníkovi, ten bez toho, aby mal na ne žalovaný právo, rozhodnutie odoslal exekútorovi, ten sa začína nabaľovať aj so Sociálnou poisťovňou. Vymožiteľnosť práva v našom štáte je nulová. Okresný súd mal rozhodnúť napríklad podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Z hľadiska stability Správny poriadok ustanovuje v § 71 ods. 3 trojročnú hmotnoprávnú lehotu, čo znamená, že po jej uplynutí právo na vykonanie rozhodnutia zaniká. Vymyslené dlhy od Sociálnej poisťovne sú staré približne 15 rokov, upozornil ju, že nedodržuje zákony, napr. č. 601/2003 Z.z. o životnom minime. Dáva exekútorovi z jeho dôchodku oveľa väčšiu časť, ako predpisuje zákon. V doplnení podania uviedol, že zdravotná poisťovňa predkladá v zmysle zákona č. 580/2004 Z.z. vymeriavacie základy v rozhodujúcich obdobiach na základe daňových priznaní, žiadne takéto vymeriavacie základy nedostal. Od roku 1998 do roku 2013 mu zaslala výzvu na nedoplatok vo výške 84,67 eur, hoci od roku 2012 je na starobnom dôchodku. Tieto saldá a nedoplatky ignorujú, obchádzajú zákon č. 580/2004 v platnom znení. Zákon č. 514/2003 Z.z. stanovuje časový limit, kde dotknutá strana - zdravotná poisťovňa mala predložiť návrh na vyplatenie nemajetkovej ujmy na príslušné ministerstvo, neurobila tak. Zdravotná poisťovňa na jeho meno predložila exekúcie, kde na základe vymyslených dlhov z jej strany prebieha naďalej už 6 rokov exekúcia. Jeho osobné práva boli dotknuté tým, že zdravotná poisťovňa predložila súdu vymyslené dlžoby, súd namiesto toho, aby ich preveril, rozhodol v prospech žalovaného. Na podklade uvedeného žiadal, aby bolo uložené žalovanému uhradiť mu 35 000,- eur ako náhradu za nesprávny úradný postup, ktorým došlo k narušeniu ľudských práv a slobody podľa Ústavy SR.

3. Na podklade podaného odvolania odvolací súd rozsudok prvoinštančného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Poukázal na to, že žalobca v žalobe označil žalovaného ako Všeobecná zdravotná poisťovňa, Palárikova 91, 022 01 Čadca. Ani na výzvu prvoinštančného súdu žalobca súdom vytknutý nedostatok neodstránil a vzhľadom na to, že ani žalobca, ani žalovaný neboli v žalobe označení v zmysle ust. § 133 ods. 1, 2 CSP, odvolací súd uložil prvoinštančnému súdu vyzvať žalobcu na opravu a doplnenie žaloby podľa § 129 ods. 1 CSP.

4. Na podklade uvedeného prvoinštančný súd vyzval žalobcu na odstránenie vytknutého procesného nedostatku, následne uznesením č.k. 9C/291/2015-80 zo dňa 18. augusta 2021 podanie žalobcu, doručené súdu dňa 19.10.2015, v znení podania doručeného 23.12.2020 odmietol, žalovanému vo vzťahu k žalobcovi nárok na náhradu trov konania nepriznal. Uviedol, že vyzval žalobcu na odstránenie procesného nedostatku spočívajúceho v nedostatočnom označení žalobcu a žalovaného. Žalobca na výzvu prvoinštančného súdu nereagoval, v nadväznosti na čo jeho podanie odmietol.

5. Proti uzneseniu prvoinštančného súdu doručil v zákonnej lehote odvolanie žalobca. Odstránil vytknutý nedostatok zo strany prvoinštančného súdu a žiadal, aby bol zaviazaný žalovaný zaplatiť mu nemajetkovú ujmu vo výške 135 000,- eur. V doplnení odvolania žalobca upresnil adresu bydliska a označenie žalovaného. Uviedol, že má 70 rokov, žalovaný ho postavil do pozície neplatiča, nahnal na jeho osobu exekútorov, týchto sa nemôže zbaviť nečinnosťou súdov. Trval na požiadavke priznania náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 135 000,- eur.

6. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), súc viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP), postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a contrario rozhodol spôsobom uvedeným vo výrokovej časti rozhodnutia.

7. Po preskúmaní veci odvolací súd dospel k záveru, že postup prvoinštančného súdu, pokiaľ odmietol podanie žalobcu, nebol správny, nakoľko súdom vytkávaný procesný nedostatok, spočívajúci v označení strán sporu, žalobca vo svojich podaniach odstránil a upresnil, že ním žalovaným subjektom je Všeobecná zdravotná poisťovňa, a.s., so sídlom Bratislava - mestská časť Petržalka.

8. Podľa § 371 CSP žalobu nemožno v odvolacom konaní meniť.

9. Vychádzajúc z uvedeného preto, pokiaľ žalobca v odvolacom konaní zmenil žalobu a požadoval náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 135 000,- eur, odvolací súd postupom v zmysle poukazovaného zákonného ustanovenia zmenu žaloby nepripustil. Predmetom konania tak zostala požiadavka žalobcu priznania náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 35 000,- eur.

10. Za podstatné pre rozhodnutie vo veci odvolací súd považoval uviesť, že právny vzťah, obsahom ktorého je nárok Všeobecnej zdravotnej poisťovne, a.s. na úhradu nedoplatkov na zdravotnom poistení, príp. nedoplatkov z ročného zúčtovania, je verejno-právnym vzťahom zo zdravotného poistenia, na ktorý sa vzťahujú príslušné ustanovenia verejno-právnych predpisov. Vo väzbe k uvedenému preto i predmet prejednávanej veci i napriek tomu, že ho žalobca vymedzil ako nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vo vzťahu k žalovanému, má svoj základ v neplnení si odvodových povinností do zdravotného poistenia, vo verejnom práve a všeobecnému súdu neprislúcha hodnotiť a preskúmať správnosť postupu Všeobecnej zdravotnej poisťovne, a.s. pri uplatňovaní a vymáhaní, či už preddavkov na poistné alebo nedoplatkov na poistnom ako takých.

11. Za podstatné pre rozhodnutie vo veci odvolací súd považoval, že podľa § 17a ods. 3, 4, 5 a 6 zák.č. 580/2004 Z.z. v platnom znení poistenec alebo platiteľ poistného sa vopred neupovedomuje o zostavení výkazu nedoplatkov na zdravotnom poistení.

Proti výkazu nedoplatkov možno v príslušnej zdravotnej poisťovni podať námietky do 15 dní odo dňa doručenia poistencovi alebo platiteľovi poistného. Dôvod podania námietok je poistenec alebo platiteľ poistného povinný v námietkach uviesť.

Výkaz nedoplatkov je právoplatne vykonateľný márnym uplynutím lehoty na podanie námietok podľa ods. 4.

Ak poistenec alebo platiteľ poistného podá voči doručenému výkazu nedoplatkov námietky v lehote podľa ods. 4 a zdravotná poisťovňa im nevyhovie v plnom rozsahu, zdravotná poisťovňa do 30 od ich doručenia predloží úradu námietky poistenca alebo platiteľa poistného spolu so stanoviskom zdravotnej poisťovne k námietkam a výkaz nedoplatkov, voči ktorému sa podali námietky. O námietkach rozhoduje úrad podľa osobitného predpisu.

12. Podľa § 17 zák.č. 581/2004 Z.z. v platnom znení sa zriadil úrad ako právnická osoba, ktorému sa v oblasti verejnej správy zveruje vykonávanie dohľadu nad verejným zdravotným poistením a sa dohliada nad poskytovaním zdravotnej starostlivosti.

13. Podľa § 77a zák.č. 581/2004 Z.z. ods. 3. Úrad rozhoduje o námietkach poistenca alebo platiteľa poistného proti výkazu nedoplatkov rozhodnutím, ak im zdravotná poisťovňa nevyhovela podľa osobitného predpisu (zákon č. 580/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov).

14. Na podklade uvedeného odvolací súd uzavrel, že nárok uplatňovaný v konaní žalobcom nemožno podradiť pod príslušné ustanovenia zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. Subjektom, ktorý za podmienok stanovených uvedeným zákonom zodpovedá za ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom orgánu verejnej moci, je podľa § 3 ods. 1 písm. d) zák.č. 514/2003 Z.z. štát, v mene ktorého v zmysle § 4 ods. 1 písm. d) koná príslušné ministerstvo, resp. iný príslušný ústredný orgán štátnej správy. V predmetom konaní štát ako strana sporu nevystupuje a ani zo skutkových tvrdení obsiahnutých v žalobe nevyplýva, že žaloba smeruje voči štátu. Preto, pokiaľ i odvolací súd skúmal z hľadiska pasívne legitimovaného subjektu vymedzeného žalobcom odôvodnenosť nároku žalobcu v zmysle ust. § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka ako všeobecného hmotno-právneho predpisu, vzhľadom na verejnoprávny charakter tohto vzťahu dospel odvolací súd k záveru, že všeobecný súd nie je oprávnený posudzovať správnosť a zákonnosť postupu žalovaného ako verejnoprávnej inštitúcie. V zmysle vyššie uvedených zákonných ustanovení činnosť zdravotnej poisťovne podlieha prieskumu Úradu na dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, v

konkrétnych súvislostiach prieskumu správnym súdom a pokiaľ prebieha exekučné konanie, súdom exekučným.

15. Ani z tohto pohľadu preto odvolací súd nezistil zákonné predpoklady k tomu, aby mohol posudzovať danosť a odôvodnenosť nároku žalobcu, v nadväznosti na čo žalobu ako nedôvodnú zamietol.

16. I napriek úspechu žalovaného v spore žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznal, nakoľko túto si vo vzťahu k žalobcovi ani neuplatňoval.

17. Rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca/ alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)